

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๗๒/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตทวีวัฒนา
เกี่ยวกับรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๑๔)

ผู้อุทธรณ์ : พลตำรวจเอก ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขตทวีวัฒนา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า พลตำรวจเอก ก. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการเขตทุกเขต ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ คือ บัญชีคะแนนรายหน่วยเลือกตั้งทุกหน่วย ซึ่งประกอบด้วยจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มาใช้สิทธิลงคะแนน ผู้ไม่ประสงค์จะลงคะแนน บัตรเสีย คะแนนอื่นๆ ที่ลงให้แก่ผู้อุทธรณ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

สำนักงานเขตทวีวัฒนามีหนังสือ ที่ กท ๘๖๐๑/๓๘๙๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า สำนักงานปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๖/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยให้สำนักงานเขตถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ สต ๐๓๐๑/๓๗๗๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ เรื่องการขอคัดลอกข้อมูลประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ สต (กทม) ๐๗๐๒/๖๙๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการขอคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จึงไม่สามารถเปิดเผยบัญชีคะแนนรายหน่วยเลือกตั้งให้ได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตทวีวัฒนาดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๒/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานเขตทวีวัฒนา ผู้แทนสำนักงานปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร เหตุผลที่สำนักงานเขตทวีวัฒนาไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วยผู้หนึ่ง เมื่อมีการประกาศผลการนับคะแนนและผลการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว ผู้อุทธรณ์ต้องการทราบผลคะแนนที่มีผู้เลือกผู้อุทธรณ์ให้เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในแต่ละเขตเป็นรายหน่วยเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาและปรับปรุงวิธีการทำงานในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในโอกาสต่อไป โดยได้ยื่นขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีคะแนนรายหน่วยเลือกตั้งเฉพาะที่เป็นข้อมูลของผู้อุทธรณ์ต่อสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ เขต ซึ่งสำนักงานเขตแต่ละเขตได้มีการพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานเขตบางแห่งได้ให้ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือ เฉพาะคะแนนของผู้อุทธรณ์ สำนักงานเขตบางแห่งให้ข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนอื่นด้วย และสำนักงานเขตบางแห่ง เช่น สำนักงานเขตทวีวัฒนา เป็นต้น ได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ขณะนี้ผู้อุทธรณ์ยังได้รับคำตอบจากสำนักงานเขตไม่ครบทุกเขต แต่คาดหมายว่าจะมีสำนักงานเขตอื่นที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกับสำนักงานเขตทวีวัฒนา จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตทวีวัฒนาเพื่อให้คณะกรรมการฯ วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่าข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการโต้แย้งต่อสำนักงานเขตที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะประหยัดเวลามากกว่าการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในแต่ละสำนักงานเขตต่อไป

ผู้แทนสำนักงานเขตทวีวัฒนาและผู้แทนสำนักงานปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร ร่วมกันชี้แจงว่า ในการนับคะแนนการเลือกตั้งนั้น เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วยจะจัดทำประกาศผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ส.ถ./ผ.ถ. ๑๔) จำนวน ๓ ฉบับ โดยมีการลงลายมือชื่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไว้เป็นหลักฐาน ฉบับที่หนึ่งติดประกาศไว้ที่หน้าหน่วยเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนทราบสถิติผลการลงคะแนน ฉบับที่สองใส่ในถุงวัสดุใสแล้วบรรจุไว้ในหีบเลือกตั้งที่นับคะแนนเสร็จแล้ว หีบเลือกตั้งดังกล่าวจะปิดผนึกไว้และไม่มีการเปิดออก ฉบับที่สามส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำเขตนั้นๆ การส่งประกาศฉบับที่สามนี้เป็นการรายงานความคืบหน้าการนับคะแนนที่ยืนยันแล้วของแต่ละหน่วยเลือกตั้งสำหรับรวบรวมเป็นผลคะแนนของทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตนั่นก่อนประกาศผลการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๒/๒๕๕๖

กรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตาม สำนักงานเขตทวีวัฒนาได้สำเนาประกาศฉบับที่สามนี้ไว้ เพื่อใช้ในการประมวลผลด้วยโปรแกรมประมวลผลคะแนนการเลือกตั้งของสำนักงานเขตทวีวัฒนา เป็นการได้ข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ เพราะไม่ได้มีกฎระเบียบกำหนดให้ต้องส่งประกาศผลการนับคะแนนให้แก่สำนักงานเขตด้วย เมื่อผู้อุทธรณ์ขอผลคะแนนการเลือกตั้งเป็นรายหน่วยของสำนักงานเขตทวีวัฒนา ซึ่งก็คือประกาศผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วยที่มีอยู่ ๓ ฉบับดังกล่าว สำนักงานเขตทวีวัฒนาไม่มีต้นฉบับของข้อมูลข่าวสารตามคำขอ มีเพียงข้อมูลผลการนับคะแนนซึ่งอยู่ในโปรแกรมประมวลผลคะแนนการเลือกตั้ง นอกจากนั้นเมื่อพ้นวันเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งและเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งจะส่งไปที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่นกรุงเทพมหานครซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ วัน เมื่อพ้น ๖๐ วันแล้ว เอกสารดังกล่าวจึงอยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งได้วางแนวทางปฏิบัติในการขอคัดสำเนาหรือตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งไว้ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ สค ๐๓๐๑/ว ๔๒๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ สำนักงานเขตทวีวัฒนาเห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลที่อยู่ในแนวทางปฏิบัติที่ห้ามเปิดเผยดังกล่าว จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครชี้แจงว่า ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเก็บรักษาและการทำลายเอกสาร พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๑.๓ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรักษาเอกสารไว้ ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้ลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เอกสารเกี่ยวกับการลงคะแนนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เอกสารที่เกี่ยวกับการลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้ลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอจึงอยู่ในความครอบครองของสำนักงานเขตทวีวัฒนา นอกจากนั้นการขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ให้สำนักงานเขตสามารถให้บุคคล องค์กร หน่วยงานราชการ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้สมัคร คัดสำเนาได้ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ที่ กต (กทม) ๐๗๐๒/๖๙๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ กรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดังกล่าว ผู้ประสงค์จะได้ข้อมูลข่าวสารสามารถยื่นคำขอได้ที่กรุงเทพมหานครซึ่งจะมีข้อมูลรวมของทุกเขตเลือกตั้ง และที่สำนักงานเขตซึ่งจะมีข้อมูลเฉพาะในเขตเลือกตั้งของตนเท่านั้น

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๒/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอ คือ รายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสำนักงานเขตทวีวัฒนา เป็นข้อมูลข่าวสารชุดเดียวกันกับข้อมูลที่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบอยู่แล้ว และเป็นข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครมีมติในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ให้สำนักงานเขตสามารถให้บุคคล องค์กร หน่วยงานราชการ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้สมัคร คัดสำเนาได้ กรณีนี้จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้หรือไม่ แต่เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานครที่ต้องจัดข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตทวีวัฒนาจัดข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์ คือ รายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๑๔) พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

นายอีกหาญ โทมระศักดิ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖